

ЗАТВЕРДЖЕНО

Рішення Чернігівської міської ради

“30” листопада 2022 року № 24/VIII-8

ПРОГРАМА

державного моніторингу у галузі охорони атмосферного повітря на 2022-2026 роки

агломерації “Чернігів”

(зона/агломерація)

розглянута комісією з питань здійснення державного моніторингу в галузі охорони атмосферного повітря та управління якістю атмосферного повітря агломерації “Чернігів” 01 червня 2022 року

(дата)

погоджено Міндовкілля

01.07.2022

(дата)

I. Загальні положення

1. Орган управління якістю атмосферного повітря Управління житлово-комунального господарства Чернігівської міської ради

1.1. Контактні дані (адреса, телефон, ел. пошта, прізвище, власне ім'я та по батькові (за наявності) контактної особи)
адреса: вул.Ремісничка, 19, м. Чернігів, 14000, телефон: (0462)941-541, ел. пошта: gkh_vid_eko@chernigiv-rada.gov.ua, контактна особа: Чікірісова Світлана Володимирівна

1.2. Дата створення (зміни) органу управління якістю атмосферного повітря 28.11.2019 (рішення Чернігівської міської ради від 28 листопада 2019 року № 48/VII-7 “Про орган управління якістю атмосферного повітря та затвердження Положення про управління житлово-комунального господарства Чернігівської міської ради в новій редакції”)

1.3. Дата створення (рішення) комісії з питань здійснення державного моніторингу у галузі охорони атмосферного повітря та управління якістю атмосферного повітря 14.01.2022 (розпорядження Чернігівського міського голови від 14.01.2022р. № 4-р «Про створення комісії з питань здійснення державного моніторингу в галузі охорони атмосферного повітря та управління якістю атмосферного повітря у місті Чернігові

1.4. Інформаційно-аналітична система (структура, що забезпечує функцію/вебсайт) Чернігівська міська рада, адреса веб-сайту інформаційно-аналітичної системи даних про якість атмосферного повітря: <https://chernigiv-rada.gov.ua/sp-ujkh-holovna/>

2. Інформація про зону (агломерацію)

2.1. Площа території 78 км²

2.2. Населення:

загальна чисельність наявне населення, 283 тис. осіб (за даними головного управління статистики станом на 01.11.2021).

чисельність населення з вразливих груп– 110,900 тис. осіб, з них:

від 0 до 16 років – 42,174 тис. особи;

людей похилого віку від 60 років – 67,635 тис. осіб

осіб, що хворіють на злоякісні новоутворення – 1,091 тис. осіб

щільність населення 3,6 тис. осіб на 1км²

2.3. Опис географічного положення, сусідні зони/агломерації / інші країни: місто Чернігів (обласний центр) – місто на півночі України.

2.4. Опис рельєфу, ландшафтів, кліматичних умов

Місто Чернігів розташоване в східній частині Чернігівського Полісся, на правобережжі р. Десни, де її долина сполучається з Любеч-Чернігівською моренно-зандровою рівниною .

Характерною рисою орографії території є наявність двох гіпсометричних рівнів: перший – з абсолютними позначками 108-115 м – відповідає заплаві р. Десни та р. Стрижень і днищам балок, що відкриваються до заплави; другий – з абсолютними позначками 115-140 м – представляє моренно-зандрову рівнину і частково надзаплавну терасу р. Десни.

Домінуючі вітри: в теплий період – ПнЗх (17,7%), в холодний період – ПдСх (15%). Максимально можливі швидкості вітру: 17 м/с – щорічно, 20-21 м/с – 1 раз за 5-10 років, 22-23 м/с – за 15-20 років.

Клімат в м. Чернігові помірно-континентальний, м'який достатньо вологий. Зима малосніжна, у більшості років стійка, порівняно тепла, літо тепле й помірно вологе.

Основні метеорологічні характеристики по м. Чернігову, середні за 2017-2021 рр., за даними Чернігівського обласного центру з гідрометеорології:

- середня мінімальна температура повітря найхолоднішого місяця року, °С – -7,1;
- середня максимальна температура повітря найтеплішого місяця року, °С – +26,8;
- середньорічна температура повітря, °С – +9,0;
- середня кількість опадів за рік, мм – 567.

II. Інформація про забруднення атмосферного повітря

1. Джерела забруднення атмосферного повітря

		2017 рік	2018 рік	2019 рік	2020 рік	2021 рік
1	Загальна кількість підприємств, що здійснюють викиди забруднювальних речовин в атмосферне повітря, од	76	72	72	63	63
2	Загальна кількість (одиниць) діючих дозволів на викиди забруднюючих речовин в атмосферне повітря, об'єкт якого належить до:	47	136	185	223	328
	першої групи	1	2	4	4	4
	другої групи та третьої групи	44	133	182	220	324
3	Кількість зареєстрованих транспортних засобів, од з них такі, що належать:	45926	52637	63114	57070	56400
	юридичним особам, од	3943	4519	5418	4900	4900
	фізичним особам, од.	41983	48118	57696	52170	51500
4	Протяжність автомобільних доріг, тис. км	0,361	0,361	0,361	0,361	0,361
	з них з твердим покриттям	0,266	0,275	0,280	0,283	0,283
5	Інші джерела забруднення, од					
	кількість аеропортів	-	-	-	-	-
	кількість морських/річкових портів	-/1	-/1	-/1	-/1	-/1
	кількість об'єктів утворення відходів	59	59	60	62	65
	кількість об'єктів оброблення та утилізації відходів	1	1	1	1	1
	кількість місць видалення відходів	3	3	3	3	3
6	Природні джерела (за наявності)	-	-	-	-	-

2. Інформація про забруднення атмосферного повітря

		2017 рік	2018 рік	2019 рік	2020 рік	2021 рік*
1	Загальний обсяг викидів забруднювальних речовин, тис. т	24,572	23,259	21,05	17,06	19,611
2	Викиди забруднювальних речовин від стаціонарних джерел (тис. т) всього, у тому числі:	12,992	13,229	11,460	6,980	9,531
	діоксид сірки	5,963	5,881	4,831	1,729	2,361
	діоксид азоту та оксиди азоту	2,590	2,732	2,439	1,773	2,421
	оксид вуглецю	0,348	0,382	0,429	0,350	0,478
	речовини у вигляді суспендованих твердих частинок	2,673	2,893	2,371	1,789	2,443
	метали та їх сполуки	0,006	0,006	0,005	0,003	0,004
	з них:					
	миш'як	-	-	-	-	-
	кадмій та його сполуки	-	-	-	-	-
	свинець та його сполуки	0,001	0,001	0,001	0,0003	0,0004
	ртуть та його сполуки	-	-	-	-	-
	нікель та його сполуки	-	-	-	-	-
	Залізо та його сполуки	0,002	0,002	0,002	0,001	0,001
3	Викиди забруднювальних речовин від пересувних джерел, тис. т	11,58	10,03	9,59	10,08	10,08

*Інформація надана за розрахунком, проведеним з врахуванням частки основного забруднювача атмосферного повітря міста КЕП «Чернігівська ТЕЦ» ТОВ Фірма «Тех Нова» у загальному обсязі викидів по місту.

III. Діюча система моніторингу стану атмосферного повітря станом на 01.01.2021 року

1. Мережа спостережень за станом атмосферного повітря

1.1. Мережа пунктів спостережень за станом атмосферного повітря

Місце розташування пункту (адреса, географічні координати)/ або маршрути - точки відбору	Найменування юридичної особи, якій належить пункт спостереження	Дата введення в експлуатацію	Перелік забруднювачів	Режим спостережень	Метод оцінювання	Дані щодо сертифікації обладнання / оцінка відповідності, приладів (для автоматизованих та напів-автоматизованих пунктів)	Дані щодо процедури повірки
Стаціонарні пункти спостережень							
№1 м. Чернігів вул. Всіхсвятська, 7 широта 51 °30'56,01" довгота 31 °19'54,96"	Чернігівський обласний центр з гідрометеорології	21.08.1987	завислі речовини (пил)	Пн-Сб: 08.00; 20.00 год.	ваговий	Напівавтоматизованій пост. Відбір проб об 02, 14 годинах проводиться автоматично за допомогою годинників – програма торів. Прилади внесені в Державний реєстр засобів вимірювальної техніки України.	Прилади своєчасно проходять повірку/калібрування в ДП “УКРМЕТРТЕСТСТАНДАРТ”
			діоксид сірки	Пн-Сб: 02.00; 08.00; 14.00; 20.00 год.	фотоколориметричний		
			діоксид азоту	Пн-Сб: 02.00; 08.00; 14.00; 20.00 год.	фотоколориметричний		
			оксид вуглецю	Пн-Сб: 08.00; 20.00 год.	електрохімічний		
			важкі метали (кадмій, залізо, манган, мідь, нікель, свинець, хром, цинк)	Пн-Пт: 08.00; 20.00 год.	атомно-абсорбційний		
№2 м. Чернігів, вул. Пирогова, 16 широта	Чернігівський обласний центр з гідрометеорології	21.08.1987	завислі речовини (пил)	Пн-Сб: 07.00; 19.00 год.	ваговий	Напівавтоматизованій пост. Відбір проб об 01, 13 годинах	Прилади своєчасно проходять повірку/калібрування в ДП “УКРМЕТРТЕСТСТАНДАРТ”
			діоксид сірки	Пн-Сб: 01.00; 07.00; 13.00;	фотоколориметричний		

51°29'51,29" довгота 31°19'57,48"				19.00 год.		проводиться автоматично за допомогою годинників – програма торів. Прилади внесені в Державний реєстр засобів вимірювальної техніки України.	АНДАРТ ”
			діоксид азоту	Пн-Сб: 01.00; 07.00; 13.00; 19.00 год.	фотоколори- метричний		
			оксид вуглецю	Пн-Сб: 07.00; 19.00 год.	електро- хімічний		
Індикативні станції							
На території міста Чернігова індикативні станції - відсутні							
Пересувні пункти (станції, лабораторії)							
На території міста Чернігова пересувні пункти (станції, лабораторії) - відсутні							
Інші (відбір проб здійснюється з виїздом, виконання аналізів здійснюється в лабораторіях)							
м. Чернігів, ПрАТ “Чернігівський автозавод” (на межі СЗЗ)	Державна установа “Чернігівський обласний центр контролю та профілактики хвороб Міністерства охорони здоров’я України”	-	пил, діоксид азоту, оксид вуглецю	1 раз на рік	Згідно наказу МОЗ України №52 від 14.01.2020р.	-	Свідоцтва про повірку приладів, видані ДП “УКРМЕТРТЕСТС ТАНДАРТ ”та ДП “Чернігівстандарт метрологія” (чинні)
м. Чернігів, ПАТ “ЧеЗаРа” (на межі СЗЗ)	Державна установа “Чернігівський обласний центр контролю та профілактики хвороб Міністерства	-	діоксид азоту, оксид вуглецю, хром 6- валентний, хлор, кислота сірчана, свинець	1 раз на рік	Згідно наказу МОЗ України №52 від 14.01.2020р.	-	Свідоцтва про повірку приладів, видані ДП “УКРМЕТРТЕСТС ТАНДАРТ ”та ДП “Чернігівстандарт метрологія”

	охорони здоров'я України”						(чинні)
м. Чернігів, АТ ВТФ “Сіверянка” (на межі СЗЗ)	Державна установа «Чернігівський обласний центр контролю та профілактики хвороб Міністерства охорони здоров'я України»	-	пил, азоту діоксид	1 раз на рік	Згідно наказу МОЗ України №52 від 14.01.2020р.	-	Свідоцтва про повірку приладів, видані ДП “УКРМЕТРТЕСТС ТАНДАРТ ”та ДП “Чернігівстандарт метрологія” (чинні)
м. Чернігів, ТОВ “Чернігівагрошлях буд” (на межі СЗЗ)	Державна установа “Чернігівський обласний центр контролю та профілактики хвороб Міністерства охорони здоров'я України”	-	оксид вуглецю, азоту діоксин, пил, фенол	1 раз на рік	Згідно наказу МОЗ України №52 від 14.01.2020р.	-	Свідоцтва про повірку приладів, видані ДП “УКРМЕТРТЕСТС ТАНДАРТ ”та ДП “Чернігівстандарт метрологія” (чинні)
м. Чернігів, ПрАТ “КСК “Чексіл” (на межі СЗЗ)	Державна установа “Чернігівський обласний центр контролю та профілактики хвороб Міністерства охорони здоров'я України”	-	Аміак, кислота сірчана, азоту діоксид	1 раз на рік	Згідно наказу МОЗ України №52 від 14.01.2020р.	-	Свідоцтва про повірку приладів, видані ДП “УКРМЕТРТЕСТС ТАНДАРТ ”та ДП “Чернігівстандарт метрологія” (чинні)

м. Чернігів, КЕП “Чернігівська ТЕЦ» ТОВ фірми “ТехНова” (с. Жавинка, вул. 1- го Травня, 27-29; вул. Придеснянськ а, 32) (на межі СЗЗ)	Державна установа “Чернігівський обласний центр контролю та профілактики хвороб Міністерства охорони здоров’я України”	-	пил, діоксид азоту, оксид вуглецю, ангідрид сірчистий	1 раз на рік	Згідно наказу МОЗ України №52 від 14.01.2020р.	-	Свідоцтва про повірку приладів, видані ДП “УКРМЕТРТЕСТС ТАНДАРТ ”та ДП “Чернігівстандарт метрологія” (чинні)
м. Чернігів, ПрАТ “ЧВФ “Берегиня” (на межі СЗЗ)	Державна установа “Чернігівський обласний центр контролю та профілактики хвороб Міністерства охорони здоров’я України”	-	пил, формальдегід	1 раз на рік	Згідно наказу МОЗ України №52 від 14.01.2020р.	-	Свідоцтва про повірку приладів, видані ДП “УКРМЕТРТЕСТС ТАНДАРТ ”та ДП “Чернігівстандарт метрологія” (чинні)
м. Чернігів, ПАТ “Завод МКіМО” (на межі СЗЗ)	Державна установа “Чернігівський обласний центр контролю та профілактики хвороб Міністерства охорони здоров’я України”	-	вуглецю оксид, азоту діоксид, марганець	1 раз на рік	Згідно наказу МОЗ України №52 від 14.01.2020р.	-	Свідоцтва про повірку приладів, видані ДП “УКРМЕТРТЕСТС ТАНДАРТ ”та ДП “Чернігівстандарт метрологія” (чинні)

м. Чернігів, УВП УТОС (на межі СЗЗ)	Державна установа “Чернігівський обласний центр контролю та профілактики хвороб Міністерства охорони здоров’я України”	-	Формальдегід, фенол	1 раз на рік	Згідно наказу МОЗ України №52 від 14.01.2020р.	-	Свідоцтва про повірку приладів, видані ДП “УКРМЕТРТЕСТС ТАНДАРТ ”та ДП “Чернігівстандарт метрологія” (чинні)
м. Чернігів, ПАТ “Чернігівська кондитерська фабрика “Стріла” (на межі СЗЗ)	Державна установа “Чернігівський обласний центр контролю та профілактики хвороб Міністерства охорони здоров’я України”	-	вуглецю оксид, азоту діоксид, пил, ангідрид сірчистий	1 раз на рік	Згідно наказу МОЗ України №52 від 14.01.2020р.	-	Свідоцтва про повірку приладів, видані ДП “УКРМЕТРТЕСТС ТАНДАРТ ”та ДП “Чернігівстандарт метрологія” (чинні)
м. Чернігів, вул. І. Мазепи (площа Перемоги) (в зоні впливу автотранспорту на території житлової/громад- ської забудови)	Державна установа “Чернігівський обласний центр контролю та профілактики хвороб Міністерства охорони здоров’я України”	-	вуглецю оксид, азоту діоксид, пил, ангідрид сірчистий свинець	2 рази на рік	Згідно наказу МОЗ України №52 від 14.01.2020р.	-	Свідоцтва про повірку приладів, видані ДП “УКРМЕТРТЕСТС ТАНДАРТ ”та ДП “Чернігівстандарт метрологія” (чинні)

м. Чернігів, пр-т Миру, 35 (готель Україна) (в зоні впливу автотранспорту на території житлової/ громадської забудови)	Державна установа “Чернігівський обласний центр контролю та профілактики хвороб Міністерства охорони здоров’я України”	-	вуглецю оксид, азоту діоксид, пил, ангідрид сірчистий свинець	2 рази на рік	Згідно наказу МОЗ України №52 від 14.01.2020р.	-	Свідоцтва про повірку приладів, видані ДП “УКРМЕТРТЕСТС ТАНДАРТ ”та ДП “Чернігівстандарт метрологія” (чинні)
м. Чернігів, пр-т Миру (колегіум №11) (в зоні впливу автотранспорту на території житлової/ громадської забудови)	Державна установа “Чернігівський обласний центр контролю та профілактики хвороб Міністерства охорони здоров’я України”	-	вуглецю оксид, азоту діоксид, пил, ангідрид сірчистий свинець	2 рази на рік	Згідно наказу МОЗ України №52 від 14.01.2020р.	-	Свідоцтва про повірку приладів, видані ДП “УКРМЕТРТЕСТС ТАНДАРТ ”та ДП “Чернігівстандарт метрологія” (чинні)
м. Чернігів, вул. Любецька (ЗОШ №13) (в зоні впливу автотранспорту на території житлової/громадської забудови)	Державна установа “Чернігівський обласний центр контролю та профілактики хвороб Міністерства охорони здоров’я України”	-	вуглецю оксид, азоту діоксид, пил, ангідрид сірчистий свинець	2 рази на рік	Згідно наказу МОЗ України №52 від 14.01.2020р.	-	Свідоцтва про повірку приладів, видані ДП “УКРМЕТРТЕСТС ТАНДАРТ ”та ДП “Чернігівстандарт метрологія” (чинні)

м. Чернігів, вул. Шевченка, КП “Центральний парк культури та відпочинку” (в зоні впливу автотранспорту на території житлової/громадсь кої забудови)	Державна установа “Чернігівський обласний центр контролю та профілактики хвороб Міністерства охорони здоров’я України”	-	вуглецю оксид, азоту діоксид, пил, ангідрид сірчистий свинець	2 рази на рік	Згідно наказу МОЗ України №52 від 14.01.2020р.	-	Свідоцтва про повірку приладів, видані ДП “УКРМЕТРТЕСТС ТАНДАРТ ”та ДП “Чернігівстандарт метрологія” (чинні)
м. Чернігів, пр-т Миру, район ТЦ «ЦУМ» (в зоні впливу автотранспорту на території житлової/громадсь кої забудови)	Державна установа “Чернігівський обласний центр контролю та профілактики хвороб Міністерства охорони здоров’я України”	-	вуглецю оксид, азоту діоксид, пил, ангідрид сірчистий свинець	2 рази на рік	Згідно наказу МОЗ України №52 від 14.01.2020р.	-	Свідоцтва про повірку приладів, видані ДП “УКРМЕТРТЕСТС ТАНДАРТ ”та ДП “Чернігівстандарт метрологія” (чинні)
м. Чернігів, перехрестя вул. 1 Травня та вул. 77-ї Гвардійської дивізії (р-н магазину “ВЕНА”) (в зоні впливу автотранспорту на території житлової/громадсь	Державна установа “Чернігівський обласний центр контролю та профілактики хвороб Міністерства охорони здоров’я України”	-	вуглецю оксид, азоту діоксид, пил, ангідрид сірчистий свинець	2 рази на рік	Згідно наказу МОЗ України №52 від 14.01.2020р.	-	Свідоцтва про повірку приладів, видані ДП “УКРМЕТРТЕСТС ТАНДАРТ ”та ДП “Чернігівстандарт метрологія” (чинні)

кої забудови)							
м. Чернігів, перехрестя вул. Толстого та вул. Музична (в зоні впливу автотранспорту на території житлової/громадської забудови)	Державна установа “Чернігівський обласний центр контролю та профілактики хвороб Міністерства охорони здоров’я України”	-	вуглецю оксид, азоту діоксид, пил, ангідрид сірчистий свинець	2 рази на рік	Згідно наказу МОЗ України №52 від 14.01.2020р.	-	Свідоцтва про повірку приладів, видані ДП “УКРМЕТРТЕСТСТАНДАРТ” та ДП “Чернігівстандарт метрологія” (чинні)
м. Чернігів, прсп. Миру, 207-б біля житлового будинку (в зоні впливу автотранспорту на території житлової/громадської забудови)	Державна установа “Чернігівський обласний центр контролю та профілактики хвороб Міністерства охорони здоров’я України”	-	вуглецю оксид, азоту діоксид, пил, ангідрид сірчистий свинець	2 рази на рік	Згідно наказу МОЗ України №52 від 14.01.2020р	-	Свідоцтва про повірку приладів, видані ДП “УКРМЕТРТЕСТСТАНДАРТ” та ДП “Чернігівстандарт метрологія” (чинні)
м. Чернігів, вул. Кропивницького, 105 (1,6 км з врахуванням рози вітрів) (географ.координати: 51.47019;31.26744)	КЕП “Чернігівська ТЕЦ” ТОВ ФІРМА “ТЕХНОВА”	1989	пил	1 раз/місяць в період з квітня по листопад	Визначення вагової концентрації пилу РД 52.04.186-89 “Руководство по контролю за загрязнением атмосферы”	1. Ваги лабораторні ВЛР-200г-М (свідоцтво №2385/1 від 29.12.2021) 2. Барометр БАММ-1 (свідоцтво про калібрування UA/39/211108/2372 від 08/11/2021) 3. Психометр аспіраційний МВ-4М (клеймо 4 квартал 2021)	Прилади своєчасно проходять повірку/калібрування в ДП “УКРМЕТРТЕСТСТАНДАРТ”

			Діоксид сірки		Визначення діоксиду сірки з хлоридом барія	1. Ваги лабораторні ВЛР-200г-М (свідоцтво №2385/1 від 29.12.2021) 2. Барометр БАММ-1 (свідоцтво про калібрування UA/39/211108/2372 від 08/11/2021) 3. Психометр аспіраційний МВ-4М (клеймо 4 квартал 2021) 4. Фотометр фотоелектричний КФК-3 ЗПМЗ (свідоцтво №2069 від 27.08.2021) 5. Електроаспіратор ЕА-1122LiPB (свідоцтво про калібрування UA/39/211118/2501 dsl 18/11/2021)	
м. Чернігів, вул. Придеснянська, 14 (географ.координати: 51.45703; 31.26847) вул. Загородня, 23 (географ. координати: 51.45802;	КЕП “Чернігівська ТЕЦ” ТОВ ФІРМА “ТЕХНОВА”	1989	пил	1 раз/місяць в період з квітня по листопад	Визначення вагової концентрації пилу РД 52.04.186-89 “Руководство по контролю за загрязнением атмосферы”	1. Ваги лабораторні ВЛР-200г-М (свідоцтво №2385/1 від 29.12.2021) 2. Барометр БАММ-1 (свідоцтво про калібрування UA/39/211108/2372 від 08/11/2021) 3. Психометр аспіраційний МВ-4М (клеймо 4 квартал 2021)	Прилади своєчасно проходять перевірку/калібрування в ДП “УКРМЕТРТЕСТС ТАНДАРТ”

31.26934)							
Чернігівська область, Чернігівський район, село Жавинка, вул. Лїнська, 161 (географ. координати: 51.44003;31.24808)	КЕП “Чернігівська ТЕЦ” ТОВ ФІРМА “ТЕХНОВА”	1989	пил	1 раз/місяць в період з квітня по листопад	Визначення діоксиду сірки з хлоридом барія РД 52.04.186-89 “Руководство по контролю за загрязнением атмосферы”	1. Ваги лабораторні ВЛР-200г-М (свідоцтво №2385/1 від 29.12.2021) 2. Барометр БАММ-1 (свідоцтво про калібрування UA/39/211108/2372 від 08/11/2021) 3. Психометр аспіраційний МВ-4М (клеймо 4 квартал 2021)	Прилади своєчасно проходять перевірку/калібрування в ДП “УКРМЕТРТЕСТС ТАНДАРТ”
			Діоксид сірки	1 раз/місяць в період з квітня по листопад	Визначення діоксиду сірки з хлоридом барія РД 52.04.186-89 «Руководство по контролю за загрязнением атмосферы”	1. Ваги лабораторні ВЛР-200г-М (свідоцтво №2385/1 від 29.12.2021) 2. Барометр БАММ-1 (свідоцтво про калібрування UA/39/211108/2372 від 08/11/2021) 3. Психометр аспіраційний МВ-4М (клеймо 4 квартал 2021)	Прилади своєчасно проходять перевірку/калібрування в ДП “УКРМЕТРТЕСТС ТАНДАРТ”
			Діоксид азоту	1 раз/місяць в період з квітня по листопад	Визначення діоксиду сірки з хлоридом барія РД 52.04.186-89 “Руководство	4. Фотометр фотоелектричний КФК-3 ЗПМЗ (свідоцтво №2069 від	Прилади своєчасно проходять перевірку/калібрування в ДП “УКРМЕТРТЕСТС ТАНДАРТ”

1	Лабораторія спостережень за забрудненням атмосферного повітря відділу спостережень за станом хімічного забруднення Центральної геофізичної обсерваторії імені Бориса Срезневського ДСНС України, 03028, м. Київ проспект Науки 39 корп.2 Структурний підрозділ бюджетної організації/ Центральної геофізичної обсерваторії імені Бориса Срезневського ДСНС України	-	-	-	Атмосферного повітря: Завислі речовини (пил), діоксид сірки, діоксид азоту, важкі метали (кадмій, залізо, манган, мідь, нікель, свинець, хром, цинк)	ваговий, фотоколориметричний, електрохімічний, атомно-абсорбційний	Програмний комплекс АРМ «Аерохімія»
					Атмосферних опадів: іони амонію калію, кальцію, магнію, гідрокарбонат-іони, нітрат-іони, сульфат-іони, хлорид-іони, рН, загальна кислотність	атомно-абсорбційний, полуменева фотометрія, нефелометричний, фотоколориметричний, потенціометричний	Програмний комплекс АРМ «Атмосферні опади»
2	Державна установа «Чернігівський обласний центр контролю та профілактики хвороб Міністерства охорони здоров'я України», м. Чернігів, вул. Любецька, 11а	-	Фотоелектроколориметр КФК-2МП; Газоаналізатор «Аквілон»1-1; Ваги лабораторні «ВЛР-200г-М»; Ваги лабораторні «ВЛКТ-500»; Пробовідбірники: Тайфун Р-20-20-2-2»; Аспіратор М-822 12-V; Гігрометр аспіраційний МВ-4М; -Барометр-анероїд; - Секундомір	Свідоцтва про повірку приладів, видані ДП «УКРМЕТР ТЕСТСТАНДАРТ» та ДП «Чернігів-стандартметрологія»	Атмосферного повітря:		
					пил	гравіметричний	-
					діоксид азоту	фотометричний	-
					оксид вуглецю	газоаналізатор	-
					ангідрид сірчистий	фотометричний	-
					фенол	фотометричний	-
					формальдегід	фотометричний	-

3	Хімічна лабораторія КЕП «Чернігівська ТЕЦ» ТОВ ФІРМА «ТЕХНОВА», 14014, м. Чернігів, вул. Ушинського, 23 (Комунальна)	4	1. Ваги лабораторні ВЛР-200г-М 2. Барометр БАММ-1 3. Психрометр аспіраційний МВ-4М 4. Фотометр фотоелектричний КФК-3 ЗОМЗ 5. Електроаспіратор ЕА-1122LiPB 6. Газоаналізатор «Аквилон 1-1» 7. Газова суміш «СО-36,5» 8. Газова суміш «СО-1,2»	Прилади своєчасно проходять повірку/калібрування в ДП «УКРМЕТРТЕСТСТАНДАРТ»	пил	визначення вагової концентрації пилу	Відповідно до Порядку інформаційної взаємодії суб'єктів моніторингу довкілля Чернігівської області, затвердженого протокольним рішенням засідання Комісії з питань моніторингу довкілля Чернігівської області від 28.10.2019р. №2
					діоксид азоту	визначення діоксиду азоту з а-нафтиламіном	
					Діоксин сірки	визначення діоксиду сірки з хлоридом барія	
					оксид вуглецю	визначення концентрації оксиду вуглецю	

3. Інші методи оцінювання (моделювання, інвентаризація викидів, прогнози, наукові та дослідницькі)

Для проведення оцінювання стану атмосферного повітря у місті використовувались дані спостережень Чернігівського обласного центру з гідрометеорології, та дані Чернігівського міськрайонного відділу Державної установи «Чернігівський обласний центр контролю та профілактики хвороб Міністерства охорони здоров'я України».

4. Система оприлюднення інформації

№ з/п	Суб'єкт забезпечення	Періодичність оприлюднення	Посилання на джерело	Примітки
1.	Департамент екології та природних ресурсів Чернігівської ОДА	Щомісячно	Довідка про стан забруднення атмосферного повітря м.Чернігів за посиланням: https://eco.cg.gov.ua у розділі «Стан довкілля» у вкладці «Інформаційно-аналітичні дані екологічного моніторингу»	-

2.	Чернігівський обласний центр з гідрометеорології	Щомісячно	на сайті Чернігівського ЦГМ за посиланням: https://ch-pogoda.com.ua/index.php/m1/a1/2-uncategorised/37-zabrud1	-
3.	Чернігівська міська рада	Щомісячно	Чернігівська міська рада, адреса веб-сайту інформаційно-аналітичної системи даних про якість атмосферного повітря: https://chernigiv-rada.gov.ua/sp-ujkh-holovna/	-

**IV. Система державного моніторингу в галузі охорони атмосферного повітря
(відповідно до постанови Кабінету Міністрів України від 14 серпня 2019 року № 827
«Деякі питання здійснення державного моніторингу в галузі охорони атмосферного повітря»)**

1. Аналіз якості атмосферного повітря та вибір режимів спостережень

1.1. Попередня оцінка просторового розподілу концентрацій забруднювальних речовин станом на 01.01.2021

№	Територія розташування*	Забруднювальна речовина	Метод оцінки (довгострокові вимірювання, короткострокові вимірювання, інвентаризація викидів, моделювання, об'єктивне оцінювання, тощо)	Опис методу оцінки (посилання)	Джерело даних та інформації, що використовувались для проведення оцінки
1.	Міська/фонова	пил діоксид сірки діоксид азоту оксид вуглецю, важкі метали (кадмій, залізо, манган, мідь, нікель, свинець, хром, цинк)	Довгострокові вимірювання	РД52.04.186-89 «Руководство по контролю загрязнения атмосферы», раздел 9 Обобщение данных наблюдений за состоянием загрязнения воздуха городов и промышленных центров	Дані пункту спостережень №1 м. Чернігів вул. Всіхсвятська, 7
2.	Міська/фонова	пил діоксид сірки діоксин азоту оксид вуглецю	Довгострокові вимірювання	РД52.04.186-89 «Руководство по контролю загрязнения атмосферы», раздел 9 Обобщение данных наблюдений за состоянием загрязнения воздуха городов и	Дані пункту спостережень №2 м. Чернігів, вул. Пирогова, 16

				промислових центрів	
3.	Міська/ промислова	пил, діоксид сірки, діоксин азоту, оксид вуглецю, ангідрид сірчистий, свинець, марганець, формальдегід, фенол, кислота сірчана	Довгострокові вимірювання	Згідно наказу МОЗ України №52 від 14.01.2020р.	Дані мережі пунктів спостережень що проводяться на межі санітарно-захисної зони промислових підприємств
4.	Міська/ транспортна	Пил, діоксид азоту, оксид вуглецю, ангідрид сірчистий, свинець,	Довгострокові вимірювання	Згідно наказу МОЗ України №52 від 14.01.2020р.	Дані мережі пунктів спостережень що проводяться в зоні впливу автотранспорту на території житлової/громадської забудови

* для території розташування використовується класифікація станцій (пунктів) спостережень:

- фонові;
 - промислові;
 - транспортні,
- які розташовані на територіях різного типу:
- міська;
 - приміська;
 - сільська

1.2. Встановлений режим оцінювання в агломерації

№	Забруднювальна речовина	Встановлений режим оцінювання	Обґрунтування вибору режиму оцінювання
1	діоксид сірки	режим комбінованого оцінювання	За даними моніторингових досліджень, проведених із забором проб на стаціонарних постах міста за період 2017-2021рр., середньодобові показники з діоксиду сірки знаходяться в межах нижнього та перевищують нижній поріг оцінювання більш як три рази протягом трьох років з п'яти (обґрунтування у додатку 4 до цієї Програми).
2.	діоксид азоту	режим	За даними моніторингових досліджень проведених із забором проб на стаціонарних

		фіксованих вимірювань	постах міста за період 2017-2021рр., середньорічні показники по діоксиду азоту перевищують верхній поріг оцінювання (обґрунтування у додатку 4 до цієї Програми)
3.	оксид вуглецю	режим моделювання або об'єктивного оцінювання	За даними моніторингових досліджень проведених із забором проб на стаціонарних постах міста за період 2017-2021рр., середньорічні показники по оксиду вуглецю не перевищують нижній поріг оцінювання. (обґрунтування у додатку 4 до цієї Програми)
4.	свинець	режим моделювання або об'єктивного оцінювання	За даними моніторингових досліджень проведених із забором проб на стаціонарних постах міста за період 2017-2021рр., середньорічні показники по свинцю не перевищують нижній поріг оцінювання (обґрунтування у додатку 4 до цієї Програми)
5.	кадмій	режим комбінованого оцінювання	За даними моніторингових досліджень, проведених із забором проб на стаціонарних постах міста за період 2017-2021рр., середньорічні показники по кадмію перевищують нижній та знаходяться в межах верхнього порогу оцінювання (обґрунтування у додатку 4 до цієї Програми)
6.	нікель	режим фіксованих вимірювань	За даними моніторингових досліджень, проведених із забором проб на стаціонарних постах міста за період 2017-2021рр., середньорічні показники по нікелю перевищують верхній поріг оцінювання протягом трьох років з п'яти (обґрунтування у додатку 4 до цієї Програми)

Режим оцінювання встановлений за даними (річними) моніторингу стану атмосферного повітря, що проводився на стаціонарних постах Чернігівського обласного центру з гідрометеорології. Детальна інформація по встановленню режимів оцінювання у додатку №4 «Попередня оцінка якості атмосферного повітря в агломерації».

По забруднювальних речовинах: арсен, бенз(а)пірен, бензол, тверді частки (ТЧ10), тверді частки (ТЧ2,5) щодо яких встановлюється режим оцінювання відповідно до вимог «Порядку здійснення державного моніторингу в галузі охорони атмосферного повітря», затвердженого постановою КМУ від 14.08.2019р. №827 (далі – Порядок), на даний час у місті Чернігів, дані відсутні. Планується проведення досліджень по даних забруднювальних речовинах зі списку, визначеному у пункті 2 додатка 2 до Порядку.

2. Проектування мережі спостережень та оцінювання

2.1. Розміщення та кількість пунктів спостереження (по постах)

№	Місце розташування пункту спостережень (адреса/координати) або маршрут	Тип пункту спостережень (міський транспортний, міський фоновий, промисловий, сільський фоновий, змішаний)	Перелік забруднювальних речовин	Примітки
1. Стаціонарні пости Чернігівського обласного центру з гідрометеорології				
1.1.	№1 м. Чернігів вул. Всіхсвятська, 7 широта 51 °30'56,0 1" довгота 31 °19'54,96"	Міський змішаний	Діоксид сірки, діоксид азоту та оксиди азоту, бензол, оксид вуглецю, тверді частки (ТЧ10, ТЧ2,5), свинець, кадмій, нікель, арсен, ртуть, бенз(а)пірен, озон	Діючий пункт спостережень
1.2.	№2	Міський змішаний	Діоксид сірки, діоксид азоту та	Діючий пункт спостережень

	м. Чернігів, вул. Пирогова, 16 широта 51°29'51,29" довгота 31°19'57,48"		оксиди азоту, бензол, оксид вуглецю, тверді частки (ТЧ10, ТЧ2,5), озон	

*Згідно Додатку 1 до Порядку розміщення пунктів спостережень за забрудненням атмосферного повітря в зонах та агломераціях (пункт 9 розділу III), наказу Міністерства внутрішніх справ України «Про затвердження Порядку розміщення пунктів спостережень за забрудненням атмосферного повітря в зонах та агломераціях» мінімальна кількість постів спостереження для зони з населенням 299- 499 тис населення, якщо рівень максимальних концентрацій знаходиться між верхнім та нижнім порогам оцінювання становить, для ТЧ (ТЧ₁₀+ТЧ_{2,5}) -2, а для фіксованого вимірювання концентрацій озону 2.

2.2. Розміщення та кількість пунктів спостереження (по забруднювальних речовинах)

№	Забруднювальна речовина	Тип станції (фонова, промислова, транспортна, змішана)	Вид вимірювань (фіксовані, індикативні)	Мета досліджень (охорона здоров'я, захист рослинності)	Тип території (міська, приміська, сільська) Місце розташування пункту (адреса/координати)	Примітки
1.	Діоксид сірки, діоксид азоту та оксиди азоту, бензол, оксид вуглецю, тверді частки (ТЧ10, ТЧ2,5), свинець, кадмій, нікель, арсен, ртуть, бенз(а)пірен, озон	Змішана	Відповідно до встановленого режиму оцінювання	охорона здоров'я	міська: Діючий пункт спостереження Чернігівського обласного центру з гідрометеорології №1 м. Чернігів вул. Всіхсвятська, 7 широта 51 °30'56,0 1" довгота 31 °19'54,96"	-
2.	Діоксид сірки, діоксид азоту та оксиди азоту, бензол, оксид вуглецю, тверді частки (ТЧ10, ТЧ2,5), озон	Змішана	Відповідно до встановленого режиму оцінювання	охорона здоров'я	міська: Діючий пункт спостереження Чернігівського обласного центру з гідрометеорології №2 м. Чернігів,	-

					вул. Пирогова, 16 широта 51°29'51,29" довгота 31°19'57,48"	

2.3.Моделювання або об'єктивне оцінювання*

№	Забруднювальна речовина	Територія (тип та розташування)	Мета досліджень (охорона здоров'я, захист рослинності)	Метод оцінювання (посилання на опис методу або моделі та на джерела інформації)	Примітки
	-	-	-	-	-

*Дані про моделювання та об'єктивне оцінювання на території агломерації «Чернігів» відсутні

V. Інформація про заплановані заходи щодо модернізації мережі спостережень

1. Загальна інформація про заплановані заходи

№	Етап	Заходи	Строки виконання	Відповідальний	Орієнтовні обсяги фінансування	Примітки
1.	Перший етап	Заходи з моніторингу у галузі охорони атмосферного повітря (поточні видатки)	2023-2026	Управління житлово-комунального господарства Чернігівської міської ради	В межах затверджених кошторисних призначень. Рівень бюджету фінансування буде визначено додатково.	-
2.	Другий етап	Модернізація стаціонарних пунктів спостережень Чернігівського обласного центру з гідрометеорології	2024-2026	Чернігівський обласний центр з гідрометеорології, Департамент екології та природних ресурсів Чернігівської обласної державної адміністрації (за згодою), Управління житлово-комунального господарства Чернігівської міської ради	В межах затверджених кошторисних призначень. Рівень бюджету фінансування буде визначено додатково.	-

VI. Перелік додатків

1. Перелік суб'єктів системи моніторингу атмосферного повітря та суб'єктів господарювання, що здійснюють моніторинг атмосферного повітря в агломерації (контактні дані).
2. Карта розміщення джерел викидів та пунктів спостереження за станом атмосферного повітря.
3. Перелік основних стаціонарних джерел забруднення атмосферного повітря.
4. Попередня оцінка якості атмосферного повітря в агломерації:
звіт про результати попередньої оцінки;
карти просторового розподілу концентрацій забруднювальних речовин;
статистика розподілу концентрацій забруднювальних речовин вздовж доріг.
5. Проєктування мережі спостережень:
карта зі схемою розміщення пунктів спостережень (макромасштаб);
опис місцевості та орієнтовані за компасом фотографії оточуючої ділянки (мікромасштаб).
6. Заплановані заходи щодо встановлення пунктів спостережень та/або вдосконалення наявних мереж спостереження за якістю атмосферного повітря, створення та/або вдосконалення лабораторій спостереження за станом атмосферного повітря.